

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Colegiul de Industrie Ușoară, Bălți

Aprobat
Directorul interimar al Colegiului de Industrie Ușoară, Bălți

Liliana Diaconu

Curriculumul stagiului de practică

P.08.O.0 05 Practica ce anticipează probele de absolvire

Specialitatea: 102210 Securitatea și sănătatea în muncă

Calificarea: 313908 Tehnician securitatea și sănătatea în muncă

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

1. *Ciolac Ala*, grad didactic doi, Colegiul de Industrie Ușoară, m. Bălți.

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Colegiului de Industrie Ușoară, Bălți

Director interimar

Liliana Diaconu

„24” aprilie 2017

Recenzenți:

1. *Dobrovolscaia Maria*, grad didactic unu, Colegiul de Industrie Ușoară, m. Bălți.
2. *Neghină Diana*, grad didactic doi, Colegiul de Industrie Ușoară, m. Bălți.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională	5
III.	Competențele profesionale specifice stagiului de practică	5
IV.	Administrarea stagiului de practică.....	6
V.	Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică.....	6
VI.	Sugestii metodologice.....	8
VII.	Sugestii de evaluare a stagiului de practică.....	9
VIII.	Cerințe față de locurile de practică	11
IX.	Resursele didactice recomandate elevilor	12

I. Preliminarii

Instituirea unui sistem eficient de stagii de practică ar putea determina exploatarea eficientă a capitalului uman al Republicii Moldova, care este una dintre puținele resurse economice ce pot impulsiona în termeni proximi o dezvoltare economică eficientă.

Stagiile de practică constituie o parte integrantă a procesului de formare profesională la specialitatea „Securitatea și sănătatea în muncă”, care asigură realizarea principiilor fundamentale ale procesului de formare profesională dinamică actului de însușire a comportamentului profesional, reprezintă segmentul de interferență dintre procesul de studii și activitatea profesională, este o probă de adaptare și integrare în domeniul profesional.

Scopul „Practicii ce anticipează probele de absolvire” – dezvoltarea abilităților specifice domeniului, conform calificării și acumularea datelor necesare pentru elaborarea proiectului de diplomă, condiție prestabilită în program de formare profesională, pentru participarea cu succes la proba de absolvire și acordarea calificării.

Stagiile de practică au menirea de a îmbina sfera educațională și cea profesională. Singurul sistem viabil de educație este cel dual, în care teoria se combină armonios, profund și firesc cu practica. Teoria și practica se intercondiționează, poți să practici dacă ai învățat și practicând ai șansa să înveți.

Unitățile de curs care stau la baza executării sarcinilor/activităților în cadrul stagiului de practică respectiv sunt:

- Elemente de securitate și sănătate;
- Sisteme de securitate la locul de muncă;
- Elemente de igiena ocupațională;
- Elemente de prim ajutor;
- Proceduri de urgență;
- Elemente de certificare;
- Protecția civilă;
- Echipamente individuale de protecție;
- Electrosecuritatea industrială;
- Echipamente termice, hidraulice și pneumatice;
- Utilaje și dispozitive de depozitare și manipulare a materialelor;
- Legislația în domeniul securității și sănătății în muncă;
- Auditul de securitate;
- Proiectarea proceselor tehnologice;
- Avarii, accidente majore și situații de urgență;
- Riscuri profesionale;
- Protecția antiincendiară.

II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională

Fiind un element principal al procesului educațional și al activității profesionale, stagiul de practică asigură formarea competențelor profesionale și acumularea experienței privitor la organizarea și realizarea activităților în domeniul profesional.

Stagiile de practică reprezintă un element esențial și în cadrul socializării profesionale a elevilor. Succesul absolvenților pe piața muncii va depinde, în mare măsură, de gradul în care aceștia vor cunoaște specificul activității profesionale.

„Practica ce anticipează probele de absolvire” urmărește următoarele obiectivele:

- Cunoașterea modului de organizare și funcționare a unității cu activitate în domeniul SSM cu detalierea unor componente asociate analizei tehnico-economice și managementului proceselor și sistemelor de producție. Documentare pentru elaborarea viitorului proiect de diplomă;
- Cunoașterea și descrierea unor procese tehnologice din unitatea economică, cunoașterea detaliată a produselor și serviciilor dezvoltate într-o unitate precum și a sistemului de management implementat în unitatea economică;
- Deprinderea de cunoștințe, informații și competențe specifice referitor la sistemele de management ale securității și sănătății ocupaționale utilizate curent sau în curs de implementare în cadrul unității economice;
- Familiarizarea cu modul de punere în practică în activitatea curentă și aplicarea activităților de prevenire și protecție în cadrul agenților economici.

O componentă esențială a instruirii o constituie implicarea elevilor în aplicarea practică a cunoștințelor teoretice acumulate. Obiectivul fundamental al acestei activități este dobândirea de către elevi a abilităților practice printr-o implicare directă alături de specialiștii din domeniul specific specialității.

Importanța și atractivitatea unui astfel de stagiul constă în însușirea și dezvoltarea unor abilități profesionale aplicate, precum munca în echipă sau managementul de proiect, șansa de a câștiga experiența profesională reală și, la final, de a obține un loc de muncă permanent în domeniul de lucru ales.

Stagiul de practică reprezintă o oportunitate oferită elevilor de a se pregăti pentru intrarea pe piața muncii, prin familiarizarea lor cu viața economică reală, prin participarea lor efectivă la activitatea economică dintr-o firmă sau instituție, prin crearea unui sistem eficient de comunicare și relaționare eficient între acestea și potențialii angajatori.

III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică

CS1. Aplicarea legislației privind securitatea și sănătatea la locul de muncă.

CS2. Utilizarea adecvată a metodelor și tehnicilor de identificare și evaluare a riscurilor profesionale în condiții de securitate și sănătate în muncă.

CS3. Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia echipamentele de muncă din punct de vedere al securității și sănătății în muncă.

CS4. Identificarea și evaluarea riscurilor profesionale.

CS5. Utilizarea cunoștințelor pentru alegerea variantelor de sisteme de muncă și a managementului de securitate și sănătate în muncă corespunzător.

CS6. Aplicarea de principii, metode și instrumente de bază pentru rezolvarea de probleme bine definite privind managementul activității de securitate și sănătate în muncă, în condiții de asistență calificată.

CS7. Familiarizarea cu procedurile de lucru, instrucțiuni, sisteme de management, implementarea și auditarea acestora.

IV. Administrarea stagiului de practică

Codul stagiului de practică	Denumirea stagiului de practică	Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
P.08.O.005	Practica ce anticipează probele de absolvire	VIII	4	120	12.01-08.02	Raport	4

V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică

Activități / Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare (ore)
AS1. Instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă 1. Efectuarea instructajului introductiv cu privire la normele de securitate și sănătate în muncă, în conformitate cu legislația în vigoare	Fișe individuale de evidență a instruirii în domeniul SSM completate	Colocviu	3
AS2. Analiza modului de organizare și funcționare a unității economice 2. Studierea caracteristicii generale a întreprinderii, firmei. Scurt istoric	Rezumat scris pentru Raport Prezentarea întreprinderii	Prezentarea Raportului stagiului de practică și a Agendei formării profesionale	3
3. Descrierea întreprinderii: - domeniul de activitate al unității; - forma organizatorico-juridică; - numărul de angajați; - regimul de lucru; - relațiile de interdependență între compartimentele vizate: marketing, aprovizionare /desfacere, cercetare /dezvoltare, producție, asigurarea calității, financiar / contabil; - caracteristica succintă a paginii Web a unității	Fișa vizitei tematice Rezumat scris Elaborarea organigramei întreprinderii	Argumentarea fișei vizitei tematice Prezentarea Raportului stagiului de practică Argumentarea organigramei	3

Activități / Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare (ore)
AS3. Cunoașterea proceselor tehnologice, echipamentelor și produselor din unitatea economică 4. Prezentarea procesului tehnologic	Fișele instructive Fișa de observație Scheme	Prezentarea Agendei formării profesionale	3
5. Studierea utilajului tehnologic, echipamentelor și mecanismelor utilizare în secțiile unității	Fișă de studiu Documente tehnologice	Argumentarea fișei de studiu	6
6. Identificarea riscurilor existente de accidentare sau îmbolnăvire la locul de muncă	Procese-verbale ale accidentelor de muncă Statistica accidentelor de muncă Grafic (tabel) cu privire la riscurile existente la locurile de muncă	Prezentarea agendei stagiului de practică și a portofoliului	3
7. Stabilirea factorilor nocivi ai procesului de producție	Lista factorilor dăunători și periculoși ai procesului de producție al unității economice Tabel completat	Prezentarea Agendei stagiului de practică Argumentarea tabelului	3
AS4. Cunoașterea legislației SSM și a normativelor în vigoare aplicate în cadrul unității economice 8. Consultarea documentației de organizare a activității de securitate și sănătate în muncă (SSM) și a normativelor în vigoare aplicate în cadrul unității economice	Tabel completat cu acte normative consultate	Prezentarea Raportului stagiului de practică	12
AS5. Întocmirea planului de prevenire și protecție 9. Realizarea unui plan de prevenire și protecție pentru două locuri de muncă din cadrul unității	Redactarea unui plan de prevenire și protecție cu indicarea măsurilor tehnice, organizatorice, igienico-sanitare și de altă natură, pentru două locuri de muncă.	Prezentarea Raportului stagiului de practică	24

Activități / Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare (ore)
AS6. Analiza sistemelor de management de securitate și sănătate ocupațională. Cerințele standardului OHSAS 18001 10. Politica în domeniul SSM – obiective propuse 11. Stabilirea de obiective la nivel de unitate și redactarea unui program de implementare al obiectivelor	Program de implementare a sistemului de management de SSM	Prezentarea programului	24
AS7. Auditul sistemelor de management 12. Realizarea unui audit al sistemului de management al securității și sănătății ocupaționale al unității / al unui domeniu / proces / loc de munca în conformitate cu prevederile referențialului OHSAS18001 13. Realizarea unui program de instruire anual pentru un loc de munca 14. Redactarea unei instrucțiuni proprii SSM pentru un loc de muncă din cadrul unității	Redactare raport de audit Model program de instruire anual pentru un loc de munca Model elaborat de instrucțiune SSM pentru un loc de muncă	Prezentarea Portofoliului stagiului de practică și Agendei	30
AS8. Analiza și sistematizarea materialului 15. Redactarea Agendei formării profesionale și a Raportului stagiului de practică	Completarea Agendei formării profesionale, portofoliului și a Raportului stagiului de practică	Prezentarea Agendei formării profesionale, Raportului stagiului de practică și a portofoliului	6
Total			120

VI. Sugestii metodologice

„Practica ce anticipează probele de absolvire” se desfășoară în baza Regulamentului privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 1086 din 29 decembrie 2016 și a curriculumului stagiului de practică. Activitățile de practică se vor derula la agenți economici având obiect de activitate în domeniul producției, serviciilor, de distribuție, în cadrul structurilor organizatorice specializate pe diverse activități (secții, ateliere, linii de fabricație, etc.).

Ponderea subiectelor din conținutul tematic este orientativă, cu intenția păstrării echilibrului și a diversității. Elevii vor alege, la îndrumarea coordonatorului de practică din întrindere, a exemplelor care corespund propunerilor de subiecte sau activități efectuate, cu menționarea ponderii efective din timpul total efectuate pentru parcurgerea subiectelor.

Elevii vor respecta toate condițiile impuse de regulamentele întreprinderii referitoare la acces, organizare, ordine interioară, siguranță și securitate în muncă.

Elevii vor putea folosi sau utiliza pentru documentare și studiu mijloacele aprobate de întreprindere: notițe, fotografii, copii ale documentelor, documentație tehnologică, pagini Web etc..

VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică

În timpul derulării stagiului de practică, conducătorii stagiului de practică vor evalua permanent nivelul competențelor profesionale dobândite de elev, comportamentul și modalitatea de integrare a acestuia în activitatea partenerului de practică (disciplină, punctualitate, responsabilitate în rezolvarea sarcinilor, respectarea Regulamentului intern al unității economice etc.).

Periodic, și după încheierea stagiului de practică, elevul prezintă conducătorului de practică Agenda stagiului de practică completată în corespundere cu cerințele specificate.

Cadrele didactice vor elabora sarcini prin care vor orienta comportamentul profesional al elevului spre demonstrarea sistemului de cunoștințe și abilități. În acest scop, vor fi clar stabiliți indicii și descriptorii de performanță a procesului și produsului realizat de către elev.

Probele de evaluare a competențelor, în baza situațiilor de problemă de la viitoarele locuri de muncă, sunt:

- verificarea modului de respectare a cerințelor SSM;
- elaborarea planului de protecție și prevenire a traumatismului al întreprinderii;
- realizarea fișelor individuale de instructaj SSM;
- elaborarea fișelor de evaluarea riscurilor.

În calitate de produse pentru măsurarea competenței se vor folosi, după caz:

- organigrama unității;
- fișele individuale de evidență a instruirii personalului în domeniul SSM;
- instrucțiuni proprii de securitate și sănătate în muncă elaborate;
- plan de protecție și prevenire realizat;
- program de implementare a sistemului de management de SSM;
- raport de audit;
- scheme, tabele etc.

Portofoliul este o metodă de evaluare prin care elevilor li se cere să realizeze o seamă de lucrări, pe parcursul instruirii. Aceste lucrări vor cuprinde: fișe de observație, fișe de studiu, tabele, scheme, diagrame, prezentări și altele.

Agenda formării profesionale reprezintă un instrument de înregistrare și monitorizare a activităților realizate de către elevi la locul de desfășurare a stagiului de practică.

Pe parcursul practicii elevii întocmesc **Raportul practicii**, care constă din partea textuală privind activitatea întreprinderii, conform programului. Raportul va cuprinde de asemenea și o relatare despre activitatea personală pe parcursul practicii.

În Raport se redă situația reală a sectoarelor întreprinderii, cu analize și concluzii corespunzătoare. La întoarcerea în instituția de învățământ are loc susținerea publică a practicii în baza Raportului întocmit, în fața unei comisii de evaluare, convocată la instituția de învățământ.

La finalizarea stagiului de practică, conducătorul de practică din cadrul unității economice apreciază cu calificativ / notă nivelul de achiziționare a competențelor practice și eliberează referința. *Rezultatul acestei evaluări stă la baza notării elevului.*

Nota obținută de către elev reprezintă atât rezultatul evaluării practicii de către cadrul didactic – conducător de practică, cât și rezultatul evaluării comisiei, în urma prezentării și susținerii de către elev a materialelor de practică.

La evaluare se va ține cont de originalitatea, rigoarea argumentației, relevanța și corectitudinea informației, calitatea exprimării, corectitudinea, modul de prezentare. Acest din urmă element implică puterea de convingere, coerența exprimării.

Produsele și criteriile recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor profesionale sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Agenda formării profesionale	• corectitudinea completării • analiza datelor • formularea concluziilor • respectarea cerințelor prestabilite • evaluarea obiectivă a situațiilor
2.	Raportul de practică	• originalitatea abordării • abordarea structurală a raportului • valoarea și utilitatea materialului obținut • creativitatea • calitatea materialului • diversitatea surselor • expunerea propriei opinii • limbajul de expunere
3.	Portofoliul	• completitudinea informației • diversitatea actelor • corectitudinea îndeplinirii actelor • acuratețea completării documentelor • concludenta

VIII. Cerințe față de locurile de practică

„Practica ce anticipează probele de absolvire” se va desfășura în cadrul întreprinderilor industriei ușoare din zona „Nord”.

Lista orientativă a instituțiilor și întreprinderilor cu care sunt încheiate / se intenționează încheierea contractelor de desfășurare a practicii:

1. SA „BĂLȚEANCA” Bălți
2. ÎM „FASCHION GRUP” SRL Bălți
3. SRL „Texagroteh” Bălți
4. SRL „MISO TEXTILE” Bălți
5. SRL ICS „PREMIERA-DONA” Bălți
6. ÎCS „NEW TREND” SRL Bălți
7. ÎCS „EXCEL MANUFACTURING” SRL
8. „BEVERA NORD” Bălți
9. ÎCS „FLOREANA FASHION” Bălți
10. ÎCS «CB-TEX» S.R.L.
11. SRL „INTEX-GROUP”
12. SRL „GEOTEXTIL”
13. „CORALAW-LUX” SRL Bălți
14. „Floare-Carpet” SA Chișinău
15. „Covoare-Ungheni” SRL
16. ICS „ENNSGERN” SRL Bălți
17. SRL „INFINITextil” Chișinău
18. SA „Cet-Nord” Bălți
19. SRL „BĂLȚI-GAZ”
20. SA „Parcul de autobuze” Bălți
21. SRL „MOLSALVIA” sectorul de producere Alexandrești r. Râșcani
22. SRL „Reforma CM” r. Edineți SA Terebna
23. SRL „Flexiron” Florești
24. SA „Floarea soarelui” Bălți
25. SRL „Verisvin” r. Sîngerei s. Drăgănești
26. SA „Rețele Electrice de Distribuție Nord” Bălți
27. SA „Moldtranstur” Bălți
28. SRL „Plastal” r. Sîngerei, s. Sîngerei-Noi
29. SRL „Sammy Cablaggi” r. Fălești, s. Albinețul Vechi
30. „Maxmanserv” Bălți
31. „Vitastil – Lux” SRL Bălți
32. „Moldagrotehnica” SA Bălți ș.a..

Cerințele cu privire la alegerea locului pentru desfășurarea stagiilor de practică sunt următoarele:

- întreprinderea trebuie să fie dotată corespunzător: logistică, tehnică și tehnologică, necesară valorificării cunoștințelor teoretice, dobândite de elev în cadrul procesului de instruire la colegiu; să dispună de specialiști cu studii superioare în stare să coordoneze și să participe la desfășurarea stagiului de practică a elevilor și să evalueze rezultatele acestui stagi; să desfășoare programul de activitate astfel încât să permită realizarea activității de practică a elevilor în condiții normale;
- activitățile desfășurate de elev pe parcursul stagiului de practică trebuie să asigure aplicarea în practică a cunoștințelor teoretice dobândite în cadrul activităților didactice și să fie relevante specializării;
- în cadrul stagiului de practică să se asigure păstrarea sănătății și a capacității de muncă prin corespunderea mediului de lucru normelor igienice.

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Sunt indicate doar resursele didactice ce sunt puse la dispoziția elevilor de către instituția de învățământ, ce pot fi procurate sau accesate de către elevi:

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată / procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Legea nr.186-XVI din 10.07.2008 securității și sănătății în muncă, Monitorul Oficial al R.M., 2008, nr. 143-144.	Cabinet Internet http://lex.justice.md/viewdoc.php?id=328774&lang=1	1
2.	Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, Monitorul Oficial al R.M., 2006, nr. 9.	Cabinet Internet http://lex.justice.md/document_rom.php?id=1BAAE26A:69C4E2DA	1
3.	Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, Monitorul Oficial Nr. 34-36 (3367-3369) din 17. 02. 2009.	Cabinet Internet http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=330698&lang=1	1
4.	Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 95 din 05.02.2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea legii securității și sănătății în muncă nr. 186–XVI din 10 iulie 2008.	Cabinet Internet http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=330698&lang=1	
5.	Darabont A., Pece St., Dascalescu A., Managementul securității și sănătății în muncă, vol.I, Ed. AGIR, Buc., 2001.	Cabinet	1

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată / procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
6.	Medeainu Tiboriu-Constantin, Accidente de muncă, Vol. I, București, Lumina Lex, 1998.	Internet	
7.	Olaru E. Protecția împotriva incendiilor. UTM, Chișinău, 2000.	Biblioteca	1
8.	Olaru E., Securitatea și sănătatea în muncă: Ciclu de prelegeri / Efim Olaru; Univ. Teh. a Moldovei, Fac. Cadastru, Geodezie și Constr., Cat. Securit. Activit. Vitale, UTM, Chișinău, 2012.	Cabinet Internet http://ilovemd.ucoz.com/Securitatea si sanatatea in munc a Ciclu_preleg_DS.pdf	3
9.	Olaru E. Sanitaria industrială și igiena muncii. UTM, Chișinău, 2000.	Biblioteca	1
10.	Olaru, E., Supravegherea de stat în domeniul securității la incendiu: Ciclu de prelegeri / Efim Olaru, Nicolae Soroceanu; Univ. Teh. a Mold., Fac. Cadastru, Geodezie și Constr., Cat. Securitatea Activității Vitale, UTM, Chișinău, 2013.	Internet http://library.utm.md	
11.	Pitariu Horia.D, Proiectarea fișelor de post, evaluarea posturilor de muncă și a personalului. Ghid practic pentru manageri, București, Irecson, 2006.	Cabinet	1
12.	Lăcustă Ion, Securitatea și sănătatea în muncă./ Ion Lăcustă, Angela Bitcă, Eduard Antoci; ref. șt.: Cioloci Igori, Taran Anatol; Univ. Agrară de Stat din Moldova, Colegiul de Transporturi din or. Chișinău. – Ch: „Print-Caro” SRL, 2010.	http://dspace.uasm.md/bitstr eam/handle/123456789/228/l acusta_securit.pdf?sequence= 1&isAllowed=y	